

Hjørring Kommune

Miljøgodkendelse af svinebruget på Sønderbakvej 12, 9870 Sindal

– udvidelse fra 224 DE til 270 DE.

§ 12

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug

Dato for gyldighed

19. oktober 2011

Teknik og Miljø
Jørgen Fibigersgade 20
9850 Hirtshals
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Indholdsfortegnelse

1. Miljøgodkendelsens omfang.....	3
1.1. Resumé.....	3
1.2. Offentlighed.....	4
1.3. Klagevejledning m.v.	4
1.4. Gyldighed.....	4
1.5. Meddelelsespligt.....	4
1.6. Revurdering af miljøgodkendelsen	5
1.7. Ophør.....	5
1.8. Miljøgodkendelsens indhold og vurderinger.....	5
2. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	5
2.1. Anlæggets beliggenhed i forhold til fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	5
3. Husdyrholdet og produktionsforhold	6
3.1. Husdyrholdet og staldanlæg	6
3.2. Fodring.....	8
4. Øvrige produktionsforhold	9
4.1. Øvrige produktionsforhold.....	9
4.2. Driftsforstyrrelser eller uheld.....	9
5. Gødningsproduktion og –håndtering.....	9
5.1. Gødningstyper og mængder.....	9
5.2. Flydende husdyrgødning	10
6. Gener fra husdyrbrugets anlæg	11
6.1. Lugt.....	11
6.2. Fluere og skadedyr.....	12
6.3. Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner.....	12
6.4. Transport.....	13
7. Bedriftens påvirkninger af natur og miljø.....	13
7.1. Ammoniakfordampning og naturområder.....	13
7.2. Udbringningsarealer	15
7.3. Vandløb og søer.....	15
7.4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)	16
7.5. Fjord og hav	16
7.6. Grundvand.....	17
8. Egenkontrol, management samt alternativer løsninger.....	17
8.1. Management og egenkontrol	17
8.2. Alternative løsninger.....	17
9. Bilag	18
Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger).....	18
Bilag 2. Oversigtskort fra beredskabsplanen.....	21
Bilag 3. Detaljeret vurdering af påvirkningen på det Nordlige kattegat og Skagerrak	22
Bilag 4. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder	25

1. MILJØGODKENDELSENS OMFANG

1.1. Resumé

Ansøger Gunner Laden bosiddende Stendalvej 431, 9830 Tårs, søger om en udvidelse af slagtesvineproduktionen på ejendommen "Vesterbakken", beliggende Sønderbakvej 12, 9780 Sindal. Der søges om en udvidelse fra 224,47 DE til 269,67 DE svarende til en udvidelse fra 8.740 til 10.500 slagtesvin. Udvidelsen sker i de eksisterende stalde, idet grisenes tilvækst er bedre end forudsat i den oprindelige godkendelse således, at der kan gennemføres flere årlige rotationer i de eksisterende stipladser. Da antallet af stipladser ikke øges, kommer der ikke flere grise på stald, dermed giver ansøgningen ikke anledning til yderligere lugt.

Den ansøgte ejendom har CVR nr. 11913091. Virksomheden indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse bilag 1, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Ejendommen er 14. marts 2006 miljøgodkendt efter Miljøbeskyttelsesloven til den nuværende produktion. Såfremt den ansøgte udvidelse ikke er omfangsrig og at den kan adskilles fra den eksisterende produktion, vil udvidelsen kunne meddeles som et tillæg til godkendelsen. Ansøger har dog af hensyn til retssikkerheden ønsket at hele produktionen godkendes efter husdyrgodkendelsesloven.

Miljøgodkendelsen omfatter ejendommen Sønderbakvej 12 og alle udbringningsarealer tilknyttet CVR nr. 11913091 som ikke er godkendt i forbindelse med miljøgodkendelse af bedriftens anden ejendom Stendalvej 431, 9830 Tårs. Stendalvej 431 er miljøgodkendt den 7. december 2010.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 17-11-2010.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse i henhold til de gældende regler¹. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Ophør (*vilkår 1.7.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning (*vilkår 3.1.1.*)
- Fodring (*vilkår 3.2.1., 3.2.2. & 3.2.3.*)
- Vask af maskiner, redskaber m.v. (*vilkår 4.1.1.*)
- Anvendelse af gyllevogn med påmonteret pumpe (*vilkår 5.2.1.*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer er overholdt skal opbevares: Gødnings- og husdyrindberetning / slagteriafregninger / andre kvitteringer for afsatte dyr.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodringen er overholdt skal opbevares: foderplaner / foderkontrol / faktura og indlægssedler for indkøbt foder.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i denne miljøgodkendelse.

1.2. Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort den 29.06.2011.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev den 22.08.2011 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger.

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan påklage kommunens afgørelse – dvs. denne miljøgodkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

En klage skal være skriftlig og skal være modtaget i Hjørring Kommune senest den 16. november 2011 inden kontortids ophør. En klage indsendes via e-mail: teamerhverv@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Teknik og Miljø, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Natur- og Miljøklagenævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver gebyr for behandling af en klage. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Nærmere oplysninger om gebyrreglerne kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

- 1.4.1. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden for 2 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis det maksimalt godkendte produktionsomfang ikke er opnået inden fristens udløb, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet.

1.5. Meddelelsespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår².

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare².

² jf. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

1.6. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering². Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

1.7. Ophør

Vilkår:

1.7.1. Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarelig nedlukningsplan.

1.8. Miljøgodkendelsens indhold og vurderinger

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet og gengivet i vilkårene på side 3.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EUdirektivets krav herom.

Der skal redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management.

2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

2.1. Anlæggets beliggenhed i forhold til fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Idet den ansøgte udvidelse (produktionsfremgang) sker indenfor eksisterende bygningsrammer har kommunen ikke forholdt sig til fredninger, bygge- og beskyttelseslinier m.v. eller anlæggets placering i landskabet.

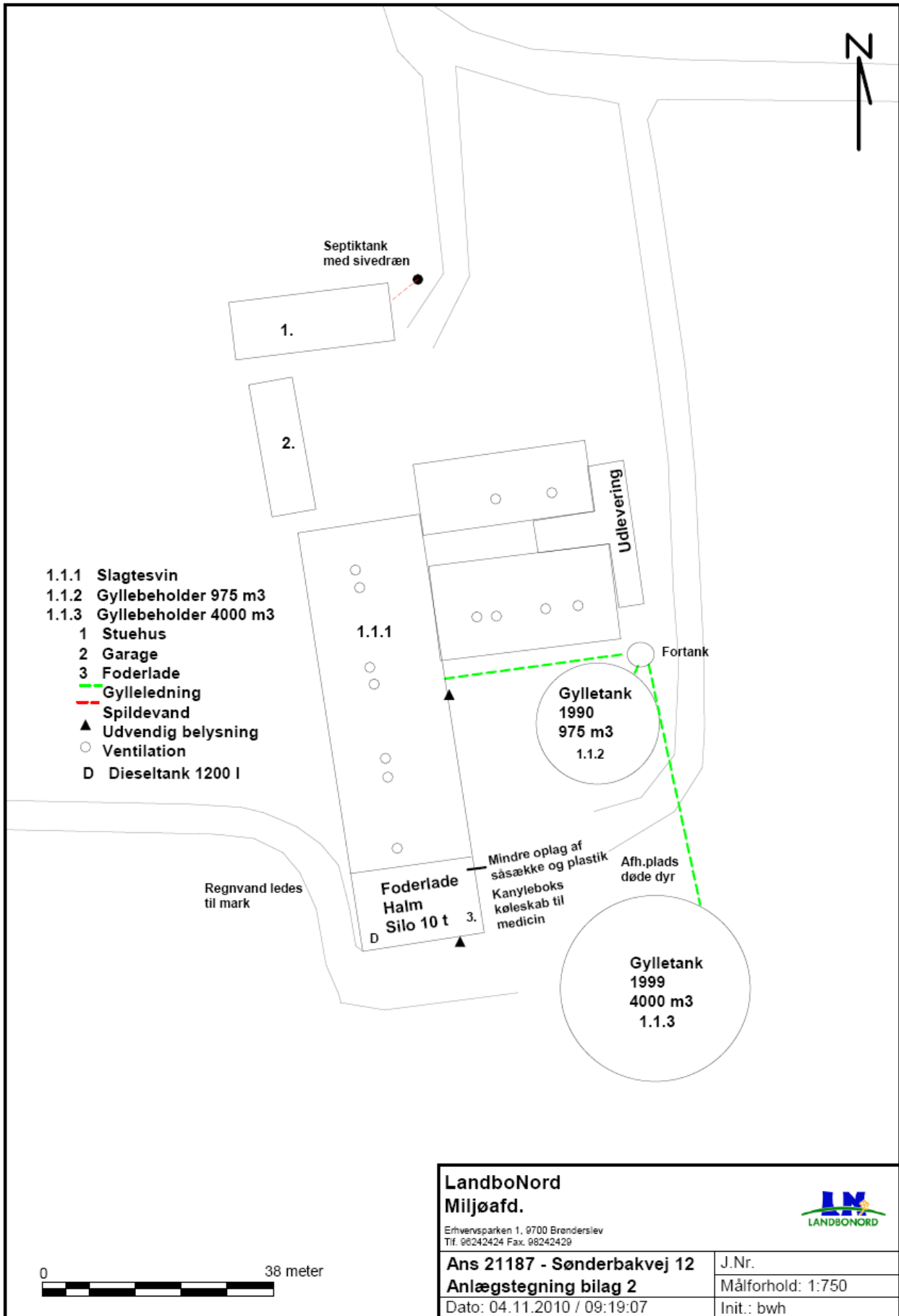
3. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

3.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

3.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt/alders grænser	Antal årsdyr	DE	Antal stipladser
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	1.1.1	30-102 kg	10.500	269,67	2200
Dyreenheder i alt				269,67	

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Kommunen har beregnet BAT-niveauet for den ansøgte produktion til 4.200 kg N/år. I det ansøgte projekt er den samlede udledning i IT-systemet beregnet til 4.186 kg N/år.

Kommunen har beregnet BAT-niveau med baggrund i en besætningsstørrelse på 10.500 producerede slagtesvin i eksisterende stalde der ikke renoveres således:

10.500 slagtesvin x 0,4 kg NH₃-N 4.200 kg NH₃-N / år

Med baggrund i ovennævnte beregninger finder kommunen, at det ansøgte projekt samlet lever op til kravet om BAT.

3.2. Fodring

Vilkår:

- 3.2.1. **Slagtesvin:** N ab dyr må højst være **2,65 kg N** beregnet efter følgende formel: (((afgangsvægt – indgangsvægt) x FEsv pr. kg tilvækst x g råprotein pr FEsv/6250) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0296 kg N pr kg tilvækst))
- 3.2.2. Foderblandinger skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse.

Det angivne vilkår om maksimalt N ab dyr betyder, at ansøger kan justere på disse parametre, når blot N ab dyr ikke over 2,65 kg. Dette giver ansøger en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne miljøgodkendelse. Dokumentation for beregningen af N ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet.

Der anvendes hjemmeblandet tørfoder på ejendommen. Foderet blandes på Stendalvej 431 og transporteres løbende (5 dage i ugen) til den 10 t silo på ”Vesterbakken”.

Der anvendes fasefodring til slagtesvinene, således at der anvendes 3 forskellige foderblandinger i perioden fra indsætning til slagting. Ved fasefodring er det muligt at fodre slagtesvinene efter deres næringsstofbehov i de forskellige vægtklasser. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor. De vejledende normer er således nedsat til 2,82 FE og 147,1 g råprotein/FE.

Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foder samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Ved at reducere protein i foder opnås desuden, at grisene mindsker vandoptagelsen, således at de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle.

De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

4. ØVRIGE PRODUKTIONSFORHOLD

4.1. Øvrige produktionsforhold

Vilkår

- 4.1.1. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder.

I forbindelse med ansøgningen er indsendt en række oplysninger om de øvrige produktionsforhold på ejendommen, herunder oplysninger om ventilationsforhold, spildevandsforhold, forbrug af råvarer, energi og vand, transport til og fra ejendommen, affaldshåndtering samt støjkluder på ejendommen. Den samlede redegørelse ses i bilag 1.

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til ventilationsforhold og forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår, og at det ansøgte på de to områder lever op til kravet om BAT.

4.2. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v. Beredskabsplanen var vedhæftet ansøgningen.

I Bilag 2 ses kort over ejendommen med placering af pulverslukkere, nærmeste telefon, brandhaner mm.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og finder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5. GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDTERING

5.1. Gødningstyper og mængder

Det producerede husdyrgødning på ejendommen er alene svinegylle. Der produceres i alt på ejendommen 5.138 tons pr. år svarende til 269,67 DE. Ejendommen drives sammen med ejendommen Stendalvej 431, 9830 Tårs under det samme CVR-nummer (virksomhedsnummer). Ejede og forpagtede arealer til Stendalvej 431 er miljøgodkendt efter Husdyrgodkendelsesloven den 7. december 2010 og 235,62 DE af ejendommens produktion afsættes til udspreddning på disse arealer. De resterende 34,05 DE udspreddes på nye gylleaftalearealer (se under afsnit 7.2)

5.2. Flydende husdyrgødning

Vilkår:

5.2.1. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning 5138 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene samt direkte nedbør til beholderne.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 4975 m³, hvilket svarer til 11,6 måneders opbevaring. Der findes 2 gyllebeholdere på ejendommen

Opbevaringsanlæg	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpe-system
Perstrup gyllebeholder	1.1.2	1990	975	Flydelag	Ikke fast
Perstrup gyllebeholder	1.1.3	1997	4.000	Flydelag	Ikke fast
I alt			4.975		

Gyllebeholdernes placering fremkort af oversigtstegningen i afsnit 3.1.

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget. Der er tilstrækkeligt landbrugsareal til rådighed i lokalområdet og samtidig er der tale om en relativ lille udvidelse, der ikke økonomisk kan bære investering i separationsanlæg.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkeligt areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen

Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen.

Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderer kommunen at det ansøgte projekt lever op til BAT.

6. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

6.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningsssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra stalene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Samlet ukorrigeret Geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift) (m)	Korrigeret geneafstand (nudrift) (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Aktuelle Afstande (m)	Genekriterie overholdt
Byzone / Sommerhusområde	639				1899	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	483				1912	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	226	226	226	170	170	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end eller lig med geneafstand i nudrift, og vægtet gennemsnitsafstand længere end 50 % af korrigeret geneafstand.

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Årsagen til at geneafstanden ikke stiger fra nudrift til ansøgt drift er at der ikke bliver flere dyr i stalden ad gangen, men produktionsudvidelsen skabes ved at der produceres flere hold pr år.

Af ovenstående skema ses at geneafstanden er længere end de faktiske afstande til enkelt bolig. Ifølge husdyrmiljøloven kan der gennemføres ændring, hvis afstanden til omboende er mere end 50 % af geneafstanden, og hvis lugtgener er uændrede eller færre i ansøgt drift end i nudrift.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventer kommunen kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne.

6.2. Fluer og skadedyr

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger. Rotter bekæmpes med rottekasser af firmaet Mortalin, som besøger ejendommen 4 gange om året. Evt. flueproblemer i staldafsnittene bekæmpes med gyllefluer.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.). Det vurderes, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

6.3. Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner

Støjkilder på ejendommen begrænser sig til ventilationsanlægget, foderanlæg, gyllepumper, den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen. Der er desuden mindre støjgener, når dyrene flyttes mellem staldafsnittene og ved transport af grise til og fra ejendommen. Stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne. Foderanlæg og ventilationsanlæg har kontinuerlig drift alle døgnets timer. Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne. Gyllepumper kører ca. 1 gang om ugen.

De væsentligste støvkilder på ejendommen skyldes håndtering af foder, som dog ikke kan erkendes af andre end dem der arbejder i stalden. Desuden kan der være støvgener i forbindelse med høst.

Eventuelle lysgener fra ejendommen kan stamme fra staldanlæg, hvor der er tændt lys om aftenen.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støj- og støvgener samt belysningen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

6.4. Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum gene for naboer. Hovedparten af arealerne ligger tæt på ejendommen og der er begrænset transport af mindre offentlige veje. Gylletransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet, medens øvrig transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året. Gyllekørsel over større afstande udføres af maskinstation til buffertank i marken (lastbil).

Kommunen vurderer, at omfanget af kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Antallet af transporter fremgår af bilag 1

7. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

7.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Ifølge husdyrmiljøloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 25 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt.

Hjørring Kommune har vurderet om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, er fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning³. Hjørring Kommune har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven⁴. Endvidere har Kommunen vurderet om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-områder og/eller leve- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt⁵. Herved har Hjørring Kommune sikret sig at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne⁶.

Hjørring Kommunes vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg⁷.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 3652 kg N/år i nudrift og 4186 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 534 kg N/år.

I nærheden af ejendommen er der ingen Natura 2000 områder, men flere overdrev, moser, enge, søer og vandløb beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Den forøgede belastning af ammoniak fra stald og lager i 3 udvalgte naturpunkter (Fig. 1) er beregnet til 0,0 kg N/ha per år.

Kommunen vurderer, at udvidelsen:

³ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁴ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

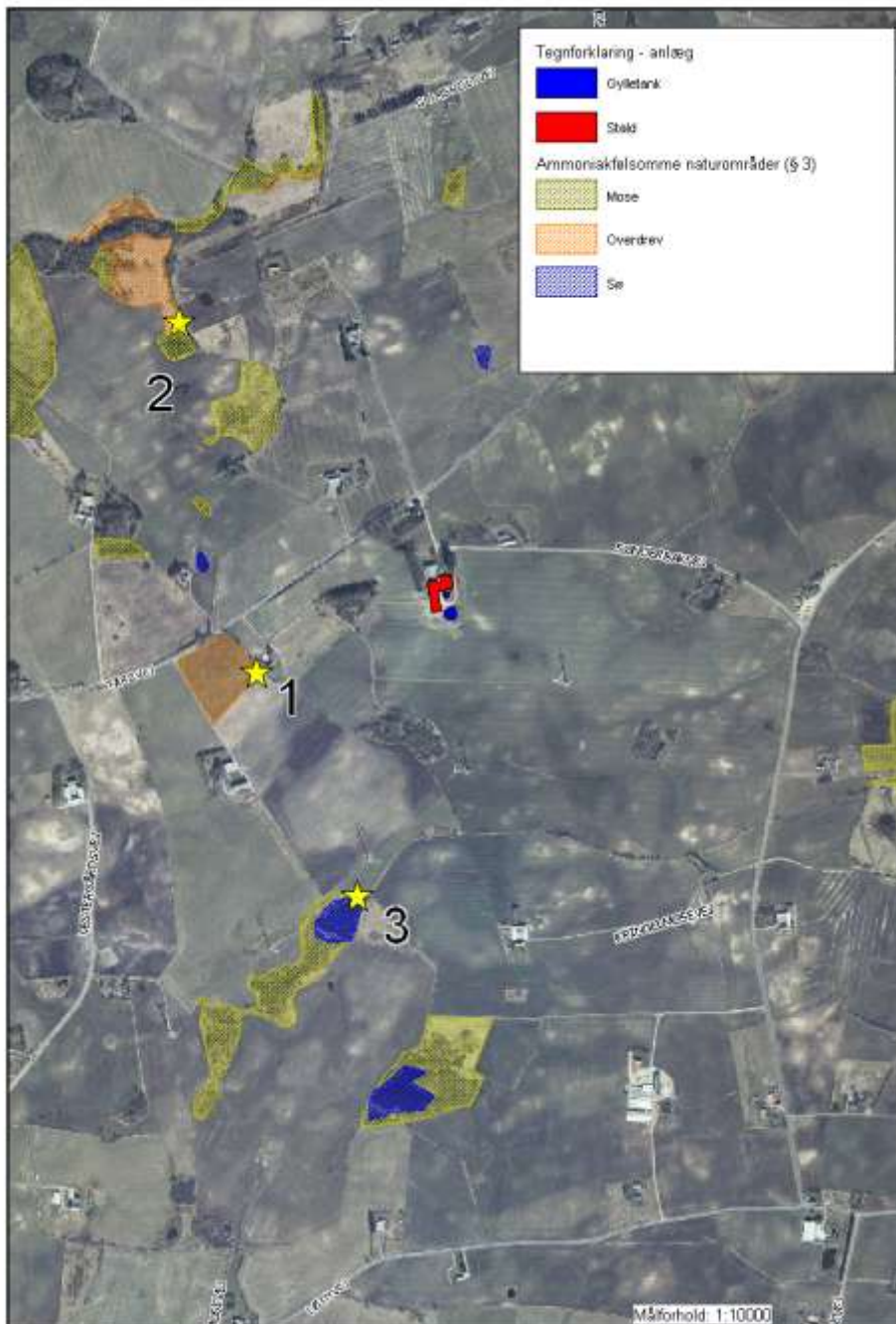
⁵ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

⁶ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁷ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

- vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder
- vil have en neutral effekt på arter beskyttede efter EF-habitatsdirektivet bilag IV
- ikke vil påvirke naturarealer beskyttede efter husdyrgodkendelseslovens § 7 og naturbeskyttelseslovens § 3 Der er i denne vurdering medtaget en kumulativ effekt, idet der inden for en radius på 1.000 m fra anlægget er registreret 1 anden ejendom med mere end 75 DE
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, som støder op til produktionens udbringingsarealer.

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

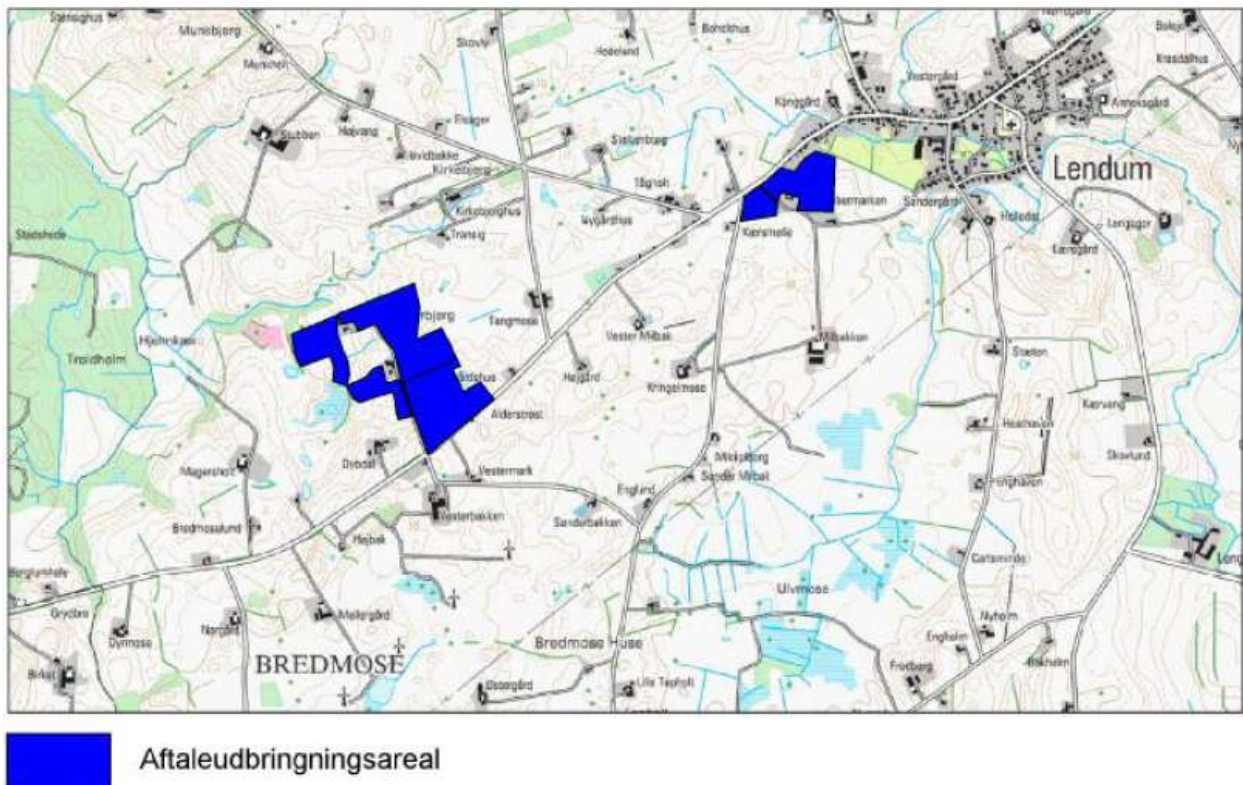
Figur 1. Ejendommens (rød firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-3 (gul stjerne).

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i Bilag 4.

7.2. Udbringingsarealer

Til bedriften hører 456 ha ejede/forpagtede udbringingsarealer samt 24,38 ha udbringingsarealer, der er aftalearealer med tredjemand. Ejede og forpagtede arealer er tidligere godkendt efter husdyrloven den 7. december 2010 i forbindelse med godkendelse af bedriftens ejendom beliggende Stendalvej 431, 9800 Hjørring.

De 24,38 ha aftalearealer der indgår i denne godkendelse er alle beliggende "robust" idet de er beliggende udenfor nitratklasser, fosforklasser nitratfølsomt indvindingsområde m.v. Der er således ikke behov for at stille vilkår til udbringning af husdyrgødning på aftalearealerne udover hvad den generelle lovgivning foreskriver.

7.3. Vandløb og søer

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen⁸ må flydende husdyrgødning ikke udbringes på arealer, der skrånere mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Ifølge naturbeskyttelsesloven⁹ må landbrugsaktiviteter ikke medføre en ændring af nærliggende naturområders tilstand. Tilstrømning af næringsstoffer fra tilstødende, skrånende udbringingsarealer vil i nogle situationer kunne medføre en sådan tilstandsændring.

Kommunen har konstateret, at ingen af udbringingsarealerne i ansøgningen skrånere mere end 6° ned mod vandløb og naturområder beskyttede efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det er derfor Kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille krav til udbringning af husdyrgødning - ud over allerede eksisterende lovgivning.

⁸ Jf. § 26 stk. 3 i Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

⁹ Jf. § 3 i Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. august 2009 om naturbeskyttelse

7.4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Screening

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærmere end 4,2 km fra ejendommen eller udbringningsarealerne, men enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer nærmere produktionsanlægget. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport nr. 635 (DMU), naturdata.dk samt kommunens kendskab til området at gælde for vandflagermus *Myotis daubentonii*, dværgflagermus *Pipistrellus pygmaeus*, odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis*, løgfrø *Pelobates fuscus* og spidssnudet frø *Rana arvalis*.

Konsekvensvurdering

Da der ikke er registreret områder med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af ejendommen, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Konklusion

Kommunen vurderer, at udvidelse af bedriften har en neutral effekt for de nævnte bilag IV arter.

7.5. Fjord og hav

Aftaleudspredningsarealerne i den ansøgte bedrift afvander til det Nordlige Kattegat, og til Skagerrak.

Til den nordlige del af Kattegat stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Det er imidlertid kommunens vurdering, at strømforholdene i Kattegat medfører, at en forøget udledning af kvælstof og fosfor fra oplandet vil kunne medføre en merbelastning af det kystnære habitatområde "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" (Habitatområde nr. 14) og Natura 2000 området "Hirsholmene og Elling Ås udløb" (Habitatområde nr. 4). Ifølge Natura 2000-basisanalysen for Hirsholmene og Elling Ås udløb er det marine miljø i Kattegat påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer.

I forhold til de arealer der afvander til Skagerrak, har Kommunen vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H1 (Skagens Gren og Skagerrak), H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund).

I udpegningsgrundlagene for de 2 sidstnævnte områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø. Derimod er det uklart, om der i udpegningsgrundlaget for den marine del af H1 findes næringsstoffølsomme elementer, da Naturstyrelsen ikke har beskrevet grundlaget for udpegningen.

Det fremgår dog af såvel basisanalysen for både Skagens Gren og for Kattegat samt Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak, at miljømålet er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Kommunen har foretaget en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinier og Miljøstyrelsens vejledning. Den nærmere vurdering ses i bilag 3. Konklusionen er, at hverken påvirkningen fra det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre planer

og projekter vil medføre skadevirkning på de marine miljøer i Kattegat og Skagerrak som følge af udledning af kvælstof og fosfor.

Kommunen vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår til projektet, hverken i relation til husdyrloven eller habitatdirektivets forpligtelser.

7.6. Grundvand

Ingen af aftaleudbringningsarealerne er beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsoplande, det er således ikke nødvendigt at stille vilkår om begrænsning af kvælstofudvaskningen udover de generelle regler.

8. EGENKONTROL, MANAGEMENT SAMT ALTERNATIVER LØSNINGER

8.1. Management og egenkontrol

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for management og egenkontrol. Ansøgers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*
- *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).*
- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (E-kontrol).*
- *Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.*
- *Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.*
- *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.*
- *Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt (se bilag 4).*
- *Der leveres grise til Danish Crown og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Code of Practice.*
- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Staldafsnittene er tilkøbt alarmanlæg.*

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ansøgning i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT

8.2. Alternative løsninger

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for alternativer og 0-alternativer i forhold til det ansøgte. Ansøgers redegørelse er gengivet i *kursiv*.

Den planlagte udvidelse udnytter det eksisterende anlæg optimalt og udspretningsarealerne ligger lige ved ejendommen. Med udvidelsen sikres en rentabel produktion med en meget begrænset påvirkning af omgivelserne. Der er derfor ikke overvejet alternativer.

0-alternativet vil medføre at langt flere smågrisene skal transporteres til Tyskland til opfodning til et usikkert marked, hvor der ikke kan opnås sikkerhed for rentabiliteten.

9. BILAG

Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

Energi- og ressourceforbrug	Ansøgningsnr. 21187	Dato 02.11.2010
Oplysninger om ejendommen Sønderbakvej 12, 9870 Sindal		

A. Spildevand				
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Sanitært spildevand (drift)	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen
Vaskeplads	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen
Tagvand fra stalde	1680	1680	Diffus	Diffus
Bemærkninger:				

B. Forbrug af råvarer, energi og vand			
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (tanktype, bygning, indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	5.000	5.000	1.200 l dieseltank
Fyringsolie	-	-	-
Benzin	-	-	-
Smøreolie	-	-	-
Opvarmning (stuehus)	1000 baller halm og 200m ³ træ	1000 baller halm og 200m ³ træ	Lade
Kunstgødning			
Foder	1825 ton	2190 ton	10 t silo
Pesticider	-	-	-
Kemikalier	-	-	-
Elforbrug til lys, opvarmning m.v.	104.880 kWh	126.000 kWh	
Drikkevand og vaskevand (drift)	4890m ³	5870m ³	Fra Lendum vandværk
Andet			
Bemærkninger:			

C. Transport til og fra ejendommen						
	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Indlevering af smågrise	8.740	10.500	440	525	20	20

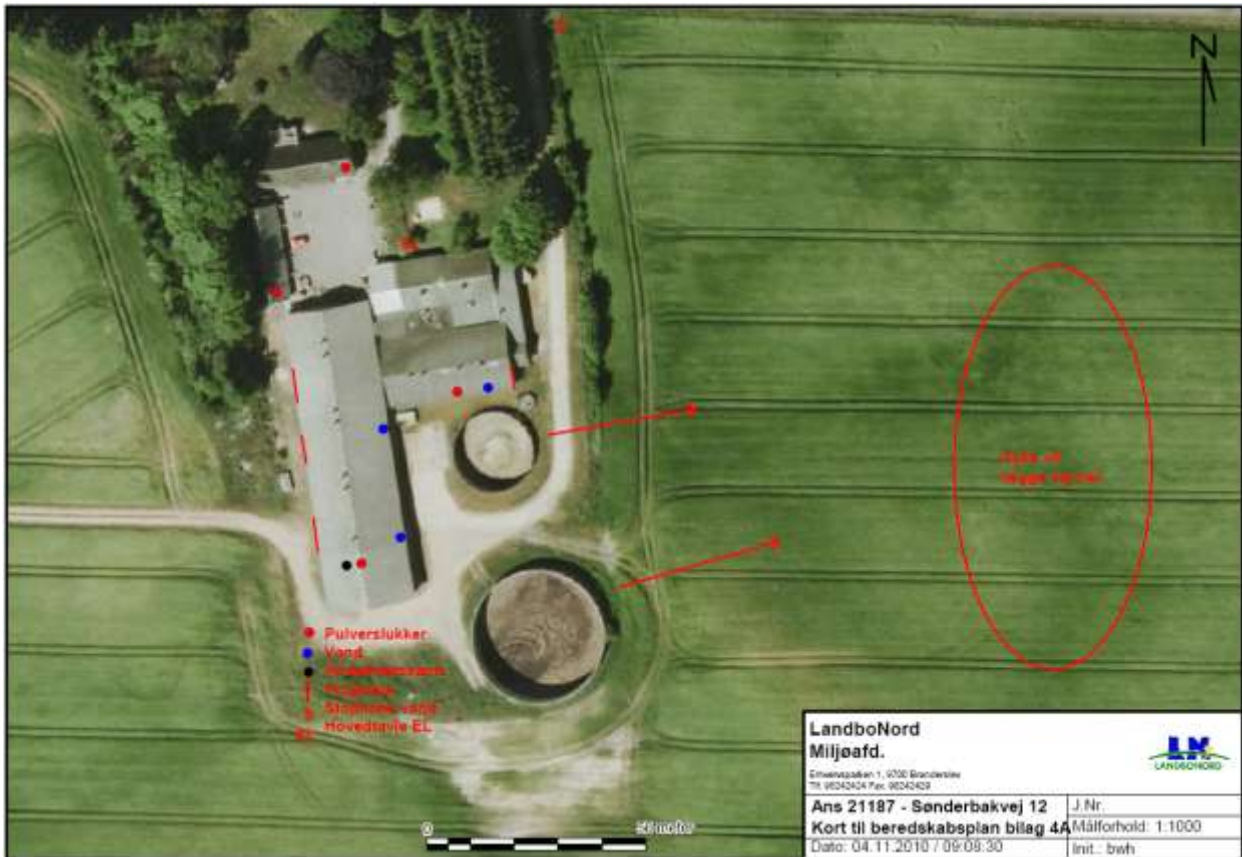
Udlevering slagte-svin	8.740	10.500	220	260	40	40
Døde dyr	220	260	-	-	52	52
Eget foder	1825t	2200t	12t	12t	260	260
Gylle	4110	5138	20	20	205	257
Dybstrøelse						
Halm fra mark						
Dieselolie	5000	5000	12000	12000	4	4
Fyringsolie						
Andet						
Bemærkninger:						

D. Affald		
	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	Container	Kommunal ordning
Døde dyr	Ved gylletank	DAKA
Landbrugsplast	-	Kommunal ordning
Papir/nylonsække	Lade	Kommunal ordning
Klinisk risikoaffald	Kanyleboks	Kommunal ordning
Emballage fra sprøjtemidler	-	Kommunal ordning
Rester af sprøjtemidler	-	Kommunal ordning
Spildolie	-	Kommunal ordning/værksted
Oliefiltre	-	Kommunal ordning/værksted
Akkumulatorer	-	Kommunal ordning/værksted
Dæk	-	Kommunal ordning/værksted
Jern/metal	-	Produkthandler
Spraydåser	-	Kommunal ordning
Lysstofrør	-	Kommunal ordning
Elektronisk affald	-	Kommunal ordning
Andet		
Bemærkninger:		

E. Støjklider			
Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Hele døgnet	-	I kip
Korntørring	-	-	-
Foderanlæg	Løbende	I stald	I stald
Kompressor	-	-	-
Gyllepumper	1 gang ugen	-	-
Dgl. brug af traktor	8-16	-	-
Flytning af grise mel-	-	-	-

lem staldafsnit			
Transport af levende dyr	Typisk 04-09	-	-
Bemærkninger:			

Bilag 2. Oversigtskort fra beredskabsplanen

Bilag 3. Detaljeret vurdering af påvirkningen på det Nordlige Kattegat og Skagerrak

Nogle af udspretningsarealerne i den ansøgte bedrift afvander til det Nordlige Kattegat, og den resterende del afvander til Skagerrak.

Til den nordlige del af Kattegat stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Det er imidlertid kommunens vurdering, at strømforholdene i Kattegat medfører, at en forøget udledning af kvælstof og fosfor fra oplandet vil kunne medføre en merbelastning af det kystnære habitatområde "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" (Habitatområde nr. 14) og Natura 2000 området "Hirsholmene og Elling Ås udløb" (Habitatområde nr. 4). Ifølge Natura 2000-basisanalysen for Hirsholmene og Elling Ås udløb er det marine miljø i Kattegat påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer

I forhold til de arealer der afvander Skagerrak har Kommunen vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H1 (Skagens Gren og Skagerak), H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund).

I udpegningsgrundlagene for de 2 sidstnævnte områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø. Derimod er det uklart, om der i udpegningsgrundlaget for den marine del af H1 findes næringsstoffølsomme elementer, da Naturstyrelsen ikke har beskrevet grundlaget for udpegningen.

Det fremgår af såvel basisanalysen for Kattegat som for Skagerrak samt Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerak, at miljømålet er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Kommunen har foretaget en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinier og Miljøstyrelsens vejledning.

I vejledningen har ministeriet opstillet 2 afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Miljøstyrelsen antager ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat:

1: Påvirkning fra projektet i sig selv.

Kvælstof/fosfor-udvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret. (Påvirkning fra projektet i sig selv.)

2: Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter.

Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

KATTEGAT:

Ad 1. Påvirkning fra projektet i sig selv

Kvælstof:

Oplandet, som antages at påvirke vandområdet Nordlige Kattegat, kaldes i Statsforvaltningens opgørelse over dyretryk for "Nordlige Kattegat" og "Læsø", hvilket er sammenfaldende med den del af hovedvandopland 1.1 som i forslag til vandplaner betegnes Nordlige Kattegat. I udpegningsgrundlaget for habitatområdet Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord (H14) indgår marine naturtyper, der kan karakteriseres som lavvandede områder med langsom vandudskiftning. Det drejer sig om flodmundinger (naturtype nr. 1130), kystlaguner og strandsøer (naturtype nr. 1150) og større lavvandede bugter og vige (naturtype nr. 1160). På den baggrund vurderer Hjørring Kommune, at næringsstofudvaskningen fra det konkrete projekt maksimalt må udgøre 1 % af den samlede udvaskning, jf. afskæringskriterie 1 ovenfor.

Oplandet til Nordlige Kattegat og Læsø har et samlet areal på 138.765 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udyrkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

Ifølge forslag til vandplan, Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 3.579 tons N. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til det Nordlige Kattegat 2.183 tons N/år

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 1% jf. ovenfor skal merudvaskningen¹⁰ fra et ansøgt projekt udgøre 21,83 tons N/år. Der skal så eksempelvis indgå 2.425 ha, i et område med en reduktionsprocent 25 og merudvaskningen fra husdyrgødningen skal være på 12 kg N/ha/år.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 1% af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriteri 1 ovenfor.

Fosfor:

Ifølge forslag til vandplan, Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerak er den samlede fosforafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 134 tons P. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Nordlige Kattegat 80,4 tons P/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 1% jf. ovenfor skal merudvaskningen fra det ansøgte udgøre ca. 800 kg P/år. Der skal så eksempelvis i et projekt indgå 10.000 ha med et fosforoverskud på 20 kg P/ha.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 1% af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriteri 1 ovenfor.

Ad 2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Statsforvaltningen har ud fra data i det Centrale Husdyrregister (CHR-registret) opgjort, at der i oplandet "Nordlige Kattegat" og "Læsø" i perioden fra 2007 til 2010 er sket en nedgang i det samlede antal DE fra 71.446 til 69.227.

Denne centralt opgjorte udvikling i dyretrykket til og med 2010, kan suppleres med kommunens oplysninger for 2011 om ophørte/reducerede husdyrbrug samt med de tilladelser/godkendelser der er givet af kommunen og som stadig kan udnyttes. Det er kommunens vurdering, at der over korte perioder (under 1 år) ikke sker og ikke er sket nogen afvigelse fra den generelle tendens, nemlig at antallet DE ikke stiger med tiden, men snarere falder.

Kommunen vurderer endvidere, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter. Det være sig spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket en stadig forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

SKAGERRAK:

Ad 1. Påvirkning fra projektet i sig selv

Kvælstof:

¹⁰ Med merudvaskning menes "mer" i forhold til udvaskning fra kunstgødning. I forhold til husdyrloven skal der kun vurderes på merudvaskning fra husdyrgødning i forhold til kunstgødning. Merudvaskning for kvæggylle er ca. 6 kg N/ha/år, for svinegylle ca. 8 kg N/ha/år og for mink- og fjerkræs ca. 12 kg N/ha/år.

Skagerak er kategoriseret som "sårbart vandområde", men ikke som "meget sårbare vandområder". Oplandet, som antages at påvirke vandområdet Skagerak og Skagens Gren, kaldes i Statsforvaltningens opgørelse over dyretryk for "Skagerak/Vesterhav". Vandområdet kan efter kommunens vurdering ikke betegnes som et lukket bassin eller et meget lidt eutrofieret område. Det er derfor 5%-grænsen, der er gældende for projektet.

Oplandet har et samlet areal på 127.236 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udyrkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

Ifølge forslag til vandplan, Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 3.579 tons N/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Skagerak 1.396 tons N/år

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 5% jf. ovenfor skal merudvaskningen¹¹ fra et ansøgt projekt udgøre 69,80 tons N/år. Der skal så eksempelvis indgå 7.755 ha i et område med reduktionsprocent 25 og merudvaskningen fra husdyrgødningen skal være på 12 kg N/ha/år.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriteri 1 ovenfor.

Fosfor:

Ifølge forslag til vandplan, Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerak er den samlede fosforafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 134 tons P. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Nordlige Kattegat 53,6 tons P/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 5% jf. ovenfor skal merudvaskningen fra et ansøgt projekt udgøre ca. 2680 kg P/år. Der skal så eksempelvis i et projekt indgå 33.500 ha med et fosforoverskud på 20 kg P/ha.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrage med langt under 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriteri 1 ovenfor.

Ad 2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Statsforvaltningen har ud fra data i det Centrale Husdyrregister (CHR-registret) opgjort, at der i oplandet "Skagerak/Vesterhav" i perioden fra 2007 til 2010 er sket en nedgang i det samlede antal DE fra 81.282 til 80.609.

Denne centralt opgjorte udvikling i dyretrykket til og med 2010, kan suppleres med kommunens oplysninger for 2011 om ophørte/reducerede husdyrbrug samt med de tilladelser/godkendelser der er givet af kommunen og som stadig kan udnyttes. Det er kommunens vurdering, at der over korte perioder (under 1 år) ikke sker og ikke er sket nogen afvigelse fra den generelle tendens, nemlig at antallet DE ikke stiger med tiden, men snarere falder.

Kommunen vurderer endvidere, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter. Det være sig spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket en stadig forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

¹¹ Med merudvaskning menes "mer" i forhold til udvaskning fra kunstgødning. I forhold til husdyrloven skal der kun vurderes på merudvaskning fra husdyrgødning i forhold til kunstgødning. Merudvaskning for kvæggylle er ca. 6 kg N/ha/år, for svinegylle ca. 8 kg N/ha/år og for mink- og fjerkræs ca. 12 kg N/ha/år.

Bilag 4. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder

9.1. Retsgrundlag

Hjørring Kommune har vurderet om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, er fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning¹². Hjørring Kommune har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven¹³. Endvidere har Kommunen vurderet om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-områder og/eller leve- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt¹⁴. Herved har Hjørring Kommune sikret sig at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne¹⁵.

Hjørring Kommunes vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg¹⁶.

9.2. Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 3652 kg N/år i nudrift og 4186 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 534 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Der er registreret 1 anden ejendom med dyrehold større end 75 DE indenfor 1000 meter af udvidelsen. Kommunen vurderer, at der er en kumulativ effekt med hensyn til ammoniakbelastning i forhold til naturpunkt 1,2 og 3.

9.3. Natura 2000

Screening

Der ligger ingen Natura 2000 områder indenfor ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Tislum Møllebæk (EF-habitatområde 215), der ligger omkring 5,4 km nord for driftsbygningerne.

Udbringningsarealerne er hovedsagligt placeret i omegnen af den eksisterende produktion. Nærmeste Natura 2000 område er Tislum Møllebæk, der ligger mere end 4,2 km nord for udbringningsarealerne.

Da den ansøgte produktion ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Konsekvensvurdering

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

¹² Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

¹³ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

¹⁴ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

¹⁵ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

¹⁶ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

Konklusion

Kommunen vurderer, at udvidelsen har en neutral effekt på Natura 2000 området, der ikke vil påvirke områdets naturtyper og arter i at opnå gunstig bevaringsstatus.

9.4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Screening

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærmere end 4,2 km fra ejendommen eller udbringningsarealerne, men enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer nærmere produktionsanlægget. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport nr. 635 (DMU), naturdata.dk samt kommunens kendskab til området at gælde for vandflagermus *Myotis daubentonii*, dværgflagermus *Pipistrellus pygmaeus*, odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis*, løgfrø *Pelobates fuscus* og spidssnudet frø *Rana arvalis*.

Konsekvensvurdering

Da der ikke er registreret områder med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af ejendommen, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Konklusion

Kommunen vurderer, at udvidelse af bedriften har en neutral effekt for de nævnte bilag IV arter.

9.5. Arter på Den danske rødliste

Den danske rødliste er en fortegnelse over naturligt forekommende arter i Danmark, som er truet af udryddelse. Hvis en art er listet som CR (*critically endangered/kritisk truet*), EN (*endangered/truet*), VU (*vulnerable/sårbar*) eller NT (*near threatened/næsten truet*) er arten truet i større eller mindre grad. Rødlistesystemet er et værktøj, som kan benyttes til at vurdere biodiversitetens status og udvikling. Samtidig opfylder den de internationale forpligtelser Danmark har i henhold til Biodiversitetskonventionen.

Det vurderes på baggrund af kommunens kendskab til området, at der kan forekomme hare *Lepus europaeus* (VU) og odder *Lutra lutra* (VU) i nærheden af ejendommen. Disse arter er opført på den danske rødliste, men vurderes ikke at være kvælstoffølsomme, eller i øvrigt påvirkes negativt af udvidelsen.

Desuden er der registreret Bakke-gøgelilje *Platanthera bifolia* i nærheden af ejendommen, nærmere bestemt indenfor Fredningen ved Magersholt. Arten er fredet og desuden omfattet af Den danske rødliste, hvor den er kategoriseret som NT (*near threatened/næsten truet*). Da arternes levested er sammenfaldende med naturpunkt 2, henvises til beskrivelsen og vurderingen under afsnittet 'Beskyttet natur efter naturbeskyttelsesloven og husdyrgodkendelsesloven'.

9.6. Beskyttet natur efter naturbeskyttelsesloven og husdyrgodkendelsesloven

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m². Mindre moser er endvidere beskyttet, hvis de støder op til beskyttede søer eller vandløb.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af udvalgte § 3 naturtyper¹⁷. Disse områder er beskyttet mod en merbelastning af kvælstof på 0,3 - 0,7 kg N/ha per år afhængigt af antallet af andre husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor 1000 meter af ansøgte projekt.

I Hjørring Kommune er arealer beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3 tildelt en målsætning efter, hvor værdifulde de er for at kunne opretholde en rig og varieret natur med mulighed for spredning af dyr og planter i Kommunen.

Målsætningssystemet bygger dels på et strukturindeks dels et botanisk indeks. Strukturindekset indeholder en vægtning af parametre som vegetationsstruktur, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtypekarakteristiske strukturer. Det botaniske artsindeks bygger på en vægtning af den enkelte arts score samt områdets artssammensætning og diversitet. Arterne inddeles i typiske arter, positive og særligt positive arter samt problem arter.

Herudover indgår en række planforhold i et areals målsætning. Det gælder områdets:

- Værdi som regionalt og lokalt naturområde
- Værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr
- Værdi som yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, der er beskyttede efter habitatdirektivet
- Værdi som økologisk forbindelse
- Værdi som kulturmiljø

I nærheden af ejendommen er der ikke registreret naturarealer omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug men flere overdrev, heder, moser, enge, søer og vandløb beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Overdrev er den mest følsomme naturtype for ammoniakbelastning indenfor bedriftens nærområde (Fig. 1).

Naturpunkt 1:

Et overdrev på ca. 1,8 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. På arealet er der bl.a. registreret 4 arter af overdrevsplanter, som er moderat følsomme overfor tilførsel af ammoniak, samt en række øvrige typiske overdrevsarter samt arter der begunstiges af ammoniaktilførsel (Tabel II). Samlet set indikere artslisten at arealet i dag er belastet af næringsstoffer i en sådan grad, at det påvirker artssammensætningen betydeligt. Naturtilstanden vurderes på denne baggrund at være ringe.

Arealet ligger i område udpeget til økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009. På baggrund af naturtilstand og planstatus vurderes overdrevet at have en høj målsætning og være meget følsomt overfor afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at ligge i intervallet: 10,0 – 12,5. Da målsætningen for området er høj, er tålegrænsen efter kommunens skøn 10,0 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 17,3 kg N/ha per år. Den nedre tålegrænse for naturtypen er derfor overskredet ved den generelle baggrundsbelastning.

Kommunen vurderer, at der ikke skal stilles skærpede krav til ammoniakbelastningen på arealet, da der ikke er registreret en særlig ammoniakfølsom naturtype eller levesteder for fredede, rødlistede og/eller beskyttede planter og dyr omfattet af bilag IV. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 1 ikke må være højere end 1,0 kg N/ha per år¹⁸, hvis overdrevets tilstand ikke skal ændres jf. naturbeskyttelseslovens § 3.

Da der ikke er fundet internationalt beskyttede arter på arealet, vurderes det, at der ikke kan stilles krav til den samlede belastning af arealet.

Ved udvidelsen er beregnet en merbelastning på 0,1 kg N/ha per år, hvilket Kommunen vurderer som en uvæsentlig merbelastning, som ikke vil ændre overdrevet tilstand.

Naturpunkt 2:

¹⁷ Jf. Husdyrgodkendelseslovens § 7

¹⁸ Jf. kriterier for fastsættelse af skærpede vilkår til ammoniak, Bilag 4 i Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug

Det fredede område ved Magersholt består af en mosaik af naturtyperne overdrev, hede og mose og er foruden fredningen også beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Fredningens samlede areal er 4,2 ha., hvoraf ca. 1,5 ha. er overdrev, 0,5 ha. er hede, mens den resterende del er mose og skov.

På arealet er der registreret orkidéerne Bakke-gøgelilje og Skov-gøgelilje, som er omfattet af en plantefredning. Førstnævnte er desuden opført på den danske rødliste, over arter som er sårbare og/eller i så stærk tilbagegang at de er i fare for udryddelse. Begge er særligt værdifulde positive arter for naturtypen, hvilket også gælder for Tormentil, Djævelsbid og Guldblomme som ligeledes er vokser indenfor fredningen. Sidstnævnte er desuden særligt beskyttet mod indsamling af naturbeskyttelseslovens § 30, stk. 3. Endelig er der registreret 33 positive arter på arealet (Tabel III). Lokalt vurderes således at have en god naturtilstand. Tilstedeværelsen af de mange sjældne, beskyttede og positive arter vidner om lokalitetens store botaniske værdi og understreger betydningen af at beskytte området. I fredningsbekendtgørelsen for området fremgår det blandt andet at *"fredningen har til formål at sikre områdets landskabelige værdier og dets alsidige dyre- og planteliv (...) De fredningsmæssige interesser i området er hovedsagelig af naturhistorisk og herunder specielt af botanisk art."*¹⁹ Endvidere foregår der offentligt finansieret naturpleje på arealet, i form af en græsningsaftale med Hjørring kommune som part. En af de største trusler mod områdets naturværdier er tilgroning og ændret artssammensætning som følge af næringsstofberigelse, især i form af luftbåret ammoniak. Det er derfor helt essentielt at ammoniakudledningen fra lokale kilder ikke øges betydeligt.

Arealet ligger i område udpeget til særligt værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009, og har en stor værdi i områdets naturnetværk. Lokalt vurderes på baggrund af naturtilstand og planstatus at have en høj målsætning og være yderst følsomt over for afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at ligge i intervallet: 10,0 – 12,5. Da målsætningen for området er høj, er tålegrænsen efter kommunens skøn 10,0 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 17,3 kg N/ha per år. Den nedre tålegrænse for naturtypen er derfor langt overskredet ved den generelle baggrundsbelastning.

Kommunen vurderer, at der skal stilles skærpede krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da det er en særlig ammoniakfølsom naturtype. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 2 ikke må være højere end 0,5 kg N/ha per år, da der er en kumulativ effekt fra 1 anden ejendom.

Ved udvidelsen tilføres yderligere 0,0 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 0,5 kg N/ha per år.

Naturpunkt

3:

Et moseområde på ca. 3,2 ha., der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. I forbindelse med mosen ligger desuden en sø på ca. 0,75 ha. Arealet er en gammel tørvemose ("Bredmose") og af historisk kort ses det at søen er opstået efter tørvegravningen. Som følge af dette er en del af mosen grøftet og delvist afvandet, hvilket har medført indvandring af træer og buske på en stor del af arealet, så det i dag fremstår som en delvist skovbevokset tørvemose. På arealet er der bl.a. registreret Tormentil, som er en særlig værdifuld positiv art og hele 7 indikatorarter for naturtypen, ligesom der er registreret 15 positive arter (Tabel IV). De registrerede problemarter i forhold til naturtypen er fortrinsvis fundet i kanten af mose, som følge af randpåvirkning fra omkringliggende marker. Desuden er naturværdierne i mosen truet af yderligere tilgroning med vedplanter. Naturtilstanden i mosen vurderes at være god.

Mosen ligger ikke i område udpeget efter Kommuneplan 2009, men har dog stadig stor betydning i områdets netværk af vådområder, som vigtig trædesten/spredningsvej for blandt andet padder og insekter.

På baggrund af naturtilstand og beliggenhed vurderes mosen at have en høj målsætning og naturtypens tålegrænse vurderes derfor at være 15 kg N/ha per år. Da den generelle baggrundsbelastning i området ligger på 17,3 kg N/ha per år, er denne tålegrænse allerede over-

¹⁹ Jf. Fredningsbekendtgørelse nr. 07764.00 vedr. Magersholt. 3. juli 1987.

skredet. På denne baggrund vurderes det at merbelastningen i forbindelse med udvidelsen ikke kan være højere en 1,0 kg N/ha per år, uden at give anledning til en tilstandsændring af mosen.

Ved udvidelsen tilføres mosen yderligere 0,0 kg N/ha per år. Hjørring Kommune vurderer, at dette ikke vil ændre mosens tilstand.

Kommunen vurderer samlet, at merbelastningen fra bedriften har en neutral effekt for de berørte arealer (naturpunkt 1-3) (Tabel I).

9.7. Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Hjørring Kommune vurderer påvirkningen af naturområder, der skyldes udbringning af husdyrgødning på nærliggende marker, ifølge Miljøstyrelsens vejledning. Herunder anvendes i givet fald de mulige vilkår, som Miljøstyrelsen peger på. Miljøstyrelsens vejledning bygger i øvrigt på rapporten "BUFFERZONER omkring særlig sårbar natur som beskyttelse mod lokalt nedfald af luftbåren kvælstof fra danske landbrugsejendomme" (herefter bufferzonerapporten).

Hovedparten af produktionens husdyrgødning udbringes på arealer, som er omfattet af Miljøgodkendelse på Stendalvej 431 af 7. december 2010 (§ 12). Disse udbringningsarealer er derfor allerede godkendte med de hertil hørende vilkår.

Den resterende del af husdyrgødningen, udbringes på aftalearealer, som omfatter ca. 24,3 ha. (Fig. 2). På alle disse arealer har der i årene før været udbragt husdyrgødning. Harmonikravsgrænsen på disse marker er i nudrift 2,3 DE/ha og i ansøgt drift 1,4 DE/ha. Der sker således ikke et øget dyretryk på arealerne.

Ved udbringning af husdyrgødning vil merbelastningen med ammoniak på nærliggende naturområder ikke kunne overstige 1 kg N/ha per år²⁰ – uanset typen af husdyrgødning før og efter og uanset harmonikravsgrænse før og efter. Det er derfor kommunens vurdering, at udbringning af husdyrgødning på de ansøgte udbringningsarealer, ikke vil kunne medføre en tilstandsændring på nærliggende § 3 beskyttede eller fredede områder.

Det skal bemærkes, at udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker per 1. januar 2011, skal ske ved nedfældning såfremt gyllen ikke er forsuret²¹.

9.8. Stærkt skrånende arealer

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen²² må flydende husdyrgødning ikke udbringes på arealer, der skråner mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Ifølge naturbeskyttelsesloven²³ må landbrugsaktiviteter ikke medføre en ændring af nærliggende naturområders tilstand. Tilstrømning af næringsstoffer fra tilstødende, skrånende udbringningsarealer vil i nogle situationer kunne medføre en sådan tilstandsændring.

Kommunen har konstateret, at ingen af udbringningsarealerne i ansøgningen skråner mere end 6° ned mod vandløb og naturområder beskyttede efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det er der-

²⁰ Jf. Bufferzonerapporten, Miljøministeriet 2004

²¹ Jf. §§ 24 og 38 i Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

²² Jf. § 26 stk. 3 i Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

²³ Jf. § 3 i Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. august 2009 om naturbeskyttelse

for Kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille krav til udbringning af husdyrgødning - ud over allerede eksisterende lovgivning.

9.9. Forhold i forbindelse til Kommuneplanen

Ejendommen har arealer indenfor områder udpeget som særlig værdifuldt naturområde og økologiske forbindelser efter Kommuneplan 2009.

I områder udpeget som særlig værdifuldt naturområde, skal kommunen sikre, at der ikke sker arealanvendelsen eller ændringer af tilstanden, der begrænser natur- og landskabsværdier. I de særligt værdifulde naturområder skal beskyttelsen af eksisterende natur fremmes, og der skal skabes sammenhæng mellem de enkelte naturområder, jf. retningslinje 2.3.3 i kommuneplan 2009.

I økologiske forbindelser skal levesteder for planter og dyr sikres og det skal sikres at barrierer for spredning af planter og dyr så vidt muligt undgås, jf. retningslinje 2.3.7 i Kommuneplan 2009.

Merbelastningen i forbindelse med etablering af bedriften vurderes ikke at være i konflikt med disse udpegninger.

9.10. Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luffoto, besigtigelse af arealer, beregning af ammoniakbelastning med de bedst tilgængelige modeller fra DMU samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Table I. Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter. Afstand til stald og lager er opgivet som interval for alle stalde- og lageranlæg.

Naturpunkt	1	2	3
<i>Naturtype</i>	Overdrev	Overdrev (Fredet)	Mose
<i>Målsætning</i>	Høj	Høj	Høj
<i>Målsætningsmetode*</i>	A	A	A
<i>Tålegrænse (kg N/ha per år)</i>	10,0	10,0	15,0
<i>Baggrundsbelastning (kg N/ha per år)</i>	17,3	17,3	17,3
<i>Merdeposition fra stald og lager (kg N/ha per år)</i>	0,1	0,0	0,0
<i>Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)</i>	1,0	0,5	1,0
<i>Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)</i>	0,6	0,3	0,2
<i>Afstand fra stald- og lageranlæg til naturpunkt (m)</i>	390 - 426	704 - 777	622 - 662
<i>Omfattet af lov</i>	Naturbeskyttelsesloven	Naturbeskyttelsesloven	Naturbeskyttelsesloven
<i>Besigtigede (dato)</i>	04-08-2011	26-06-2009	04-08-2011
<i>Planstatus</i>	Økologisk forbindelse	Særligt Værdifuldt Naturområde og Økologisk forbindelse	-

* Målsætningen er beregnet ud fra metode A) sommerbesigtigelse (på basis af registrering af strukturelle forhold og arter på arealet, samt luffotos, tidligere besigtigelser, planstatus mv.)

Table II. Registrerede plantearter for overdrev.

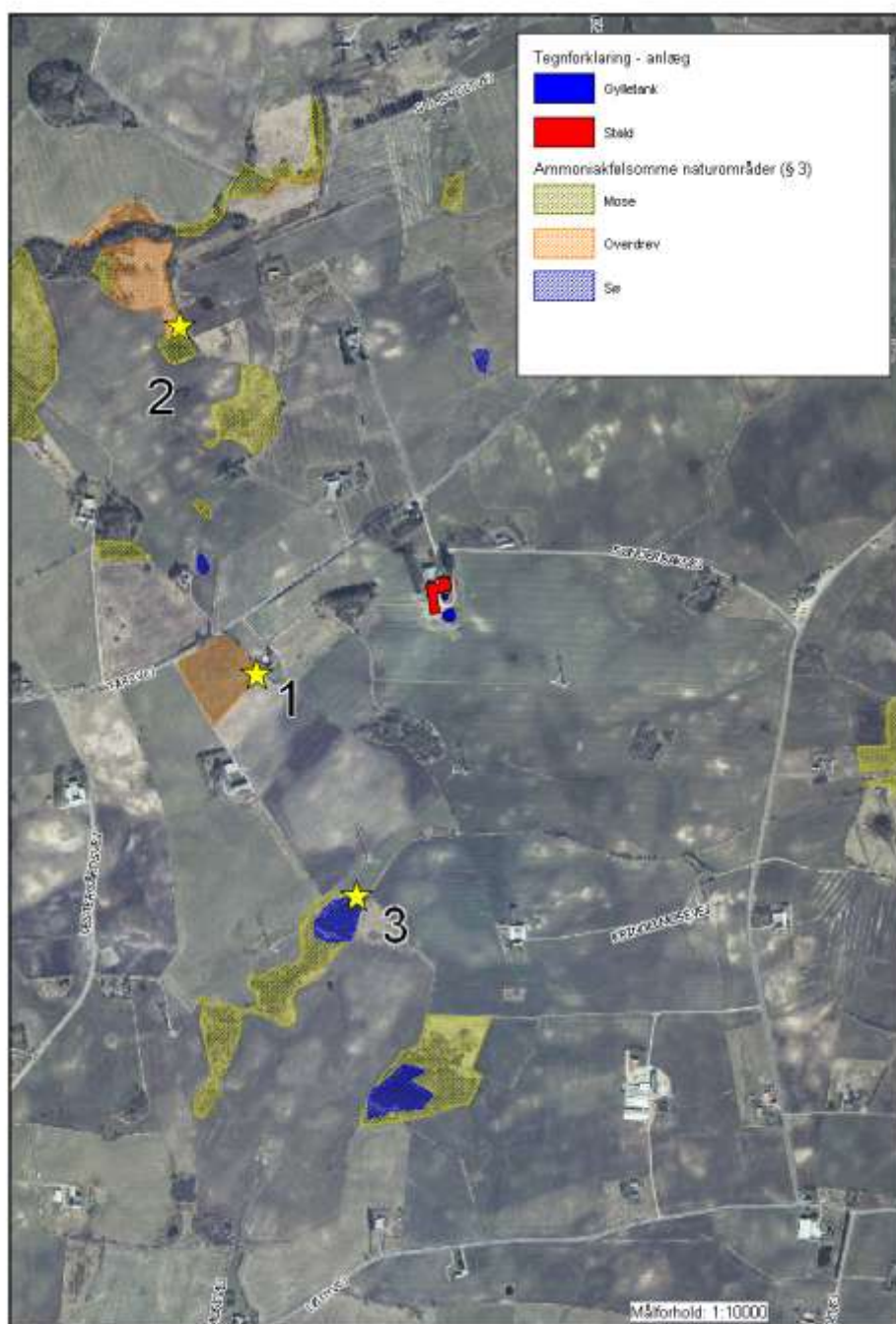
Naturpunkt	1
<i>Positive arter (Følsomme overfor negative påvirkninger)</i>	Blåhat, Græsbladet fladstjerne, Håret høgeurt, Liden klokke.
<i>Alm. typiske arter</i>	Høst-borst, Eng-brandbæger, Alm. hundegræs, Alm. hvene, Alm. hønsetarm, Fin kløver, Alm. kongepen, Mælkebøtteslægten, Prikbladet perikon, Eng-rapgræs, Plænekransemos, Eng-rottehale, Alm. røllike, Hvid snerre, Alm. syre, Lancet-vejbred, Tveskægget ærenpris.
<i>Problemarter</i>	Hvid-kløver, Alm. kvik, Stor nælde, Alm. rajgræs, Lav ranunkel, Blød storkenæb, Horse-tidsel, Tusindfryd.
<i>Øvrige arter</i>	Mirabel.

Table III. Registrerede plantearter for overdrev (Magersholt-fredningen).

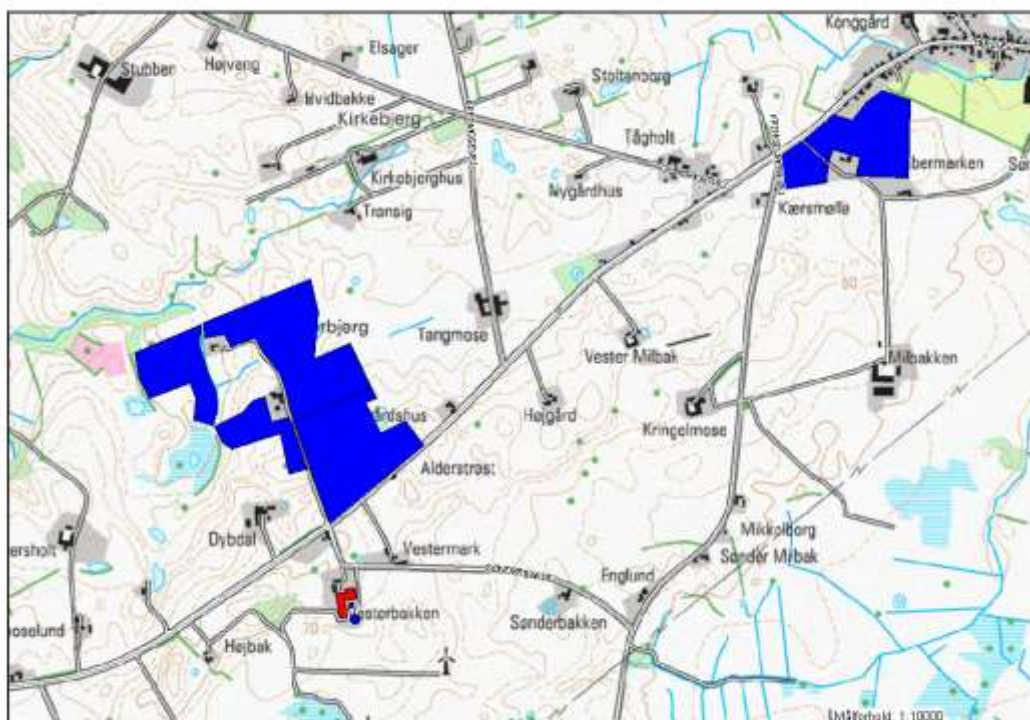
Naturpunkt	2
<i>Rødlistede arter</i>	Bakke-gøgelilje (NT)
<i>Fredede arter</i>	Bakke-gøgelilje, Skov-gøgelilje
<i>Særligt værdifulde positive arter (Meget følsomme overfor negative påvirkninger)</i>	Bakke-gøgelilje, Skov-gøgelilje, Guldblomme, Djævelsbid, Tormentil.
<i>Positive arter (Følsomme overfor negative påvirkninger)</i>	Blåhat, Krat-fladbælg, Græsbladet fladstjerne, Mangeblomstret frytle, Markfrytle, Vellugtende gulaks, Alm. gyldenris, Hedelyng, Håret høgeurt, Smalbladet høgeurt, Alm. kællingetand, Krybende pil, Lyngsnerre, Læge-ærenpris, Lav skorsonér, Pillestar, Fåresvingel, Muse-vikke, Kær-tidsel, Liden Skjaller, Alm. høgeurt, Hvid anemone, Bleg star, Lund-padderok, Skov-angelik, Eng-forglemmigej, Eng-kabbeleje, Kær-dueurt, Trævlekrone, Kragefod, Eng-nellikerod, Kær-padderok, Stjernestar.
<i>Alm. typiske arter</i>	Eng-brandbæger, Bølget bunke, Mose-bunke, Stilk-eg, Gul fladbælg, Fløjlsgræs, Alm. hvene, Éngriflet hvidtjørn, Rødkløver, Alm. kongepen, Mælkebøtteslægten, Kantet perikon, Bidende ranunkel, Eng-rapgræs, Rødknæ, Alm. røllike, Bjergørhvene, Knopsiv, Lysesiv, Rød svingel, Alm. syre, Lancet-vejbred, Smalbladet vikke, Gedeskæg sp., Øret pil, Alm. mjøldurt,
<i>Problemarter</i>	Draphavre, Hindbær, Hvidkløver, Alm. kvik, Vild kørvel, Stor nælde, Kruset skræppe, Ager-tidsel, Horse-tidsel, Rødgran,
<i>Øvrige arter</i>	Vorte-birk, Rød-el, Selje-røn, Alm. røn, Glat dueurt, Brombær sp., Løvefod sp., Hanekro sp.

Tabel IV. Registrerede plantearter for mose. Indikatorarter er fremhævet med **fed**.

Naturpunkt	3
<i>Særligt værdifulde positive arter (Meget følsomme overfor negative påvirkninger)</i>	Tormentil.
<i>Positive arter (Moderat følsomme overfor negative påvirkninger)</i>	Kær-dueurt , Kær-fladstjerne, Kær-galtetand, Kragefod , Smalbladet kæruld , Kær-snerre, Alm. star, Næb-star , Kær-tidsel, Vandnavle , Vejbred-skeblad, Skovstjerne, Tråd-siv, Top-star, Tørvemosslægten.
<i>Alm. typiske arter</i>	Liden andemad, Blåtop , Mose-bunke, Bredbladet dunhammer, Bittersød nat-skygge, Øret pil, Vand-pileurt, Eng-rottehale, Nyse-røllike, Eng-rørhvene, Lyse-siv, Sværtevæld, Fliget brøndsel, Tørst, Eng-brandbæger.
<i>Problemarter</i>	Lodden dueurt, Stor nælde, Grå-pil, Lav ranunkel, Kruset skræppe, Ager-tidsel, Horse-tidsel, Hindbær, Gederams.
<i>Øvrige arter</i>	Dun-birk, Alm. røn, Alm. fingerbøl, Kransbørste, Smalbladet høgeurt, Majblomst, Mangeløvslægten.

Figur 1. Ejendommens (rød firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-3 (gul stjerne).

Figur 2. Aftalearealer for udbringning af husdyrgødning, ifht. produktionsanlæggets beliggenhed.